

قصہ حضرت یونس

حضرت یونس داتر سیس دو لگا و نچن

اللہ سینیں دی طرفوں حضرت یونس بن متی کون حکم یلیا جو ”اٹھی! وڈے شہرینومی دو و نچ اتے اٹھو دے لوکیں کون خبردار کر ڈے جو انہیں دے برے کم بہوں زیادہ ودھ گے ہن۔“ پر اللہ سینیں دے حکم دے برخلاف حضرت یونس عراق دے شہرینومی و نچن دی بجائے اُلٹے پاسے ملک سپین دی بندرگاہ ترسیس شہر دو نکل و نچن دے خیال نال اپنے ملک دی بندرگاہ یافاتے و نچ پھنچے۔ اٹھاں ہک پائی والا تجارتی جہاز ترسیس دو و نچن واسطے تیار کھڑا ہا۔ حضرت یونس کرایا ڈے کے ملاحیں دے نال ہوں جہاز تے روانہ تھی پئے تاں جو فرمانِ الہی کون پورا نہ کرنا پووے۔

ول تھیا ایں جو اللہ سینیں دی طرفوں سمندر وچ بہوں وڈا طوفان آگیا اتنا جو جہاز دے غرق تھیوٹ دا خطرہ پئے گیا۔ تاں ملاح گھبرا گے اتے ہر ہک اپنے اپنے معبود دے اگوں مدد واسطے فریاد کرن لگ پیا۔ ول جہاز کون ہلکا کرن دی خاطر بہوں سارا سامان چا کے سمندر وچ سٹ پٹا گیا۔

ہیں دوران حضرت یونس جہاز دے تلویں حصے وچ لہہ کے بے فکری دی بندر سٹے پئے ہن۔ جہاز دے کپتان حضرت یونس کون جگا کے آکھیا: ”توں کجھی بندر وچ غرق ہنیں؟ اٹھی! اپنے معبود دے اگوں فریاد کر۔ شاید او ساڈے اُتے رحم چا کرے اتے اتناں غرق تھیوٹ کنوں بچ و نچوں۔“ ول ملاحیں آپس وچ صلاح کیتی جو ”آؤ! اتناں قرعہ اندازی کروں تاں جو پتا لگے جو ایہ آفت کیندی وجہ کنوں ساڈے اُتے آئی ہے۔“ انہیں قرعہ اندازی کیتی تاں قرعہ حضرت یونس دے نال نکلیا۔ ول انہیں حضرت یونس کون آکھیا: ”توں کون تھیندیں؟ کتھو آئیں؟ کیا کم کریئدیں؟ کیا تیں کوئی ایجا غلط کم کیتے جیندی وجہ کنوں ایہ مصیبت آگئی ہے؟“

حضرت یونس آکھیا: ”میڈی قوم عبرانی ہے۔ اللہ سینیں، نیلی چھتری والا، جیرھا بحر و بردا خالق ہے، میں ہوندائن والا ہاں۔“

حضرت یونسؑ انہیں کون سا حال حوالہ دے ڈتا۔ ہن انہیں کون چنگی طرح تے پتا لگ گیا جو ایہو ہے جیرھا اللہ سنیں کون کنڈ کیتی وڈے، تاں سارے دے سارے بہوں زیادہ خوف زدہ تھی گے اتے اکھن لگ پئے: ”تیں ایہ کیا کیتے؟“ ول آکھیونے: ”اچھا ہن ایہ ڈسا جو کیا کیتا ونچے تاں جو ایہ ودھدا ہو یا طوفان رُک ونچے؟“ حضرت یونسؑ آکھیا: ”میکوں یقین ہے جو تئساں ایں وڈے طوفان وچ میڈی وجہ کئوں پھتے پئے ہونے۔ لہذا میکوں چا کے سمندر وچ بھکا مارو تاں طوفان آپیں رُک ویسی۔“

ول وی ملا حین وڈا زور لایا جو کہیں طرحوں کنارے تئیں پہنچ ونچن پر نہ پہنچ سکے کیوں جو سمندر دیاں چھولیاں جوں جوں ودھدیاں ویندیاں ہن۔ تھک ہار کے انہیں بارگاہِ الہی وچ فریاد کیتی: ”اللہ سائیاں! ایں شخص دی وجہ کئوں ساگوں غرق نہ کریں اتے ایندا خون وی ساڈی گردن تے نہ آوے۔ توں جو چاہتیں او کریں۔“ ول انہیں حضرت یونسؑ کون چا کے سمندر وچ اچھل سٹیا۔ طوفان ہوں ویلے رُک گیا۔ ایہ ڈیکھ کے سارنیں دے دلیں وچ اللہ سنیں دا خوف بہ گیا۔ ول انہیں بارگاہِ الہی وچ ہک قربانی پیش کیتی اتے منوتیاں نیونے۔

حضرت یونسؑ دا دُعا منگن

اللہ سنیں ہک بہوں وڈی مچھی کون مقرر کیتا ہو یا ہا جو حضرت یونسؑ کون نکل ونچے اتے حضرت یونسؑ ترانے ڈینہہ مچھی دے پیٹ وچ رہ گے۔ حضرت یونسؑ مچھی دے پیٹ وچ ہن جڈاں انہیں اللہ سنیں کئوں ایہ دُعا منگی ہئی:

”اللہ سائیاں! جیرھے ویلے میں مُصیبت وات آیا یا ہم، میں تیڈے اگوں فریاد کیتی ہئی اتے تیں میڈی فریاد سُن گھدی ہئی۔“

میں تَحْتُ الشَّرِّ کئوں مدد واسطے تیڈے اگوں فریاد کیتی ہئی اتے تیں عرشِ مُعلیٰ تے میڈی فریاد سُن گھدی ہئی۔

تیں میکوں سمندر دے تل تئیں لہا چھوڑیا۔ میڈے چوچدھار پائی ای پائی ہا۔
ساریاں چھولیاں اتے پھلاں میڈے سردے اٹوں گزر گیاں ہن۔

اُوں ویلے میکوں ایویں لگدا ہا جو تیڈی رحمت کئوں محروم تھی گیا ہا۔
 میں تیڈے مقدس گھر کوں ول کیویں ڈیکھساں؟
 میں پائی وچ غرق تھی گیا ہم۔ میڈا ساہ گھٹجی لگ پیا ہا۔
 سمندری بوٹیاں میڈے سرتے ویرج گیاں ہن۔
 میں تاں سمندری پہاڑیں دی تہہ وچ او تئیں غرق تھی گیا ہم جتھوں اچ تئیں کوئی واپس نہیں ویلا۔
 ول وی اللہ سائیاں! توں میکوں تحت الشری کئوں زندہ کڈھ آئیں۔
 جیرھے ویلے میکوں اپنی زندگی دی بالکل امید نہ رہ گئی ہئی تاں اللہ سائیاں! میں تیڈے اگوں فریاد کیتی
 ہئی،

اتے تیں اپنی بارگاہ وچ میڈی فریاد سُن گھدی ہئی۔
 جیرھے لوک بہنیں معبودیں کوں میندین او تیڈی رحمت کئوں محروم تھی ویندن۔
 میں تیڈا شکر ادا کریساں، تیڈی حمد کریساں اتے تیڈی بارگاہ وچ قربانیاں پیش کریساں۔
 اپنیاں سنتاں منوتیاں پوریاں کریساں۔ اللہ سائیاں! بچاؤن والا صرف توں ای ہئیں۔“
 اللہ سینیں اُوں مجھی کوں حکم دتا اتے مجھی حضرت یونس کوں سمندر دے کنارے تے اُگل سیٹا۔

حضرت یونس دا اللہ سینیں دی فرماں برداری کرنٹ

ہک دفعہ ولا اللہ سینیں دی طرفوں حضرت یونس کوں حکم یلیا جو ”اٹھی! اُوں وڈے شہر ینوی دو وچ اتے
 اٹھو دے لوکیں کوں ایں گالھ کئوں خبردار کر ڈے جیرھی میں تیکوں ڈسیندا پیاں۔“ اللہ سینیں دے حکم
 دے مطابق حضرت یونس ہوں ویلے اٹھی کے ینوی دو لگے گے۔ ینوی اتنا وڈا ہا جو پورا شہر پھرن واسطے
 ٹردیں ٹردیں ترانے ڈینہہ لگ ویندے ہن۔ حضرت یونس شہر وچ داخل تھی کے پہلے ڈینہہ دا سفر شروع
 کیتا، مختلف جاہیں تے اپنے کولھ کٹھے تھیون والے لوکیں کوں زور شور نال ایہ تبلیغ کریندے رہ گے جو
 ”چالیہہ ڈینہہ دے بعد ینوی شہر تباہ و برباد کر ڈتا ویسی۔“ ینوی دے لوکیں ادنی اعلیٰ، چھوٹیں وڈئیں ساریں
 ایں پیغام الہی دایقین کر گھدا، ماتمی لباس پاگھونے اتے خاک تے بہہ کے گریہ زاری شروع کر ڈتوںے۔

روزے رکھنے کا اعلان کر دیا گیا۔

تھیا ایں جو ایہ خبر ینوی دے بادشاہ تیں وی ونج پہنچی۔ تاں او ہوں ویلے تخت کٹوں لٹھا آیا اتے شاہی لباس لہا کے ماتمی لباس پاکھدس اتے خاک تے بہہ کے گریہ زاری شروع کر ڈٹس۔ ول بادشاہ اتے اوندے وزیریں مشیریں دی طرفوں سارے شہر وچ ایہ اعلان کرا دیا گیا جو ”اچ کٹوں روزے شروع ہن۔ نہ صرف انسان، بلکہ انہیں دے پالتو جانور وی کوئی چیز نہ کھاؤن پیو، ہر کہیں دے بدن تے ماتمی لباس ہووے اتے خاک تے بہہ کے گریہ زاری کرو۔ ظلم کٹوں باز آونجو، برے طور طریقے چھوڑ ڈیو، کیا پتار رب العزت رحم چا فرماوے، اوند ا قہر نازل نہ تھیوے اتے اسناں تباہ و برباد تھیوٹ کٹوں بچ ونجوں؟“

رحمتِ الہی

جیرھے ویلے رب العزت انہیں دی ایہ حالت ڈٹھی جو او اپنے اپنے برے چال چلن کٹوں توبہ تائب تھی گے ہن تاں رب العزت کون انہیں تے ترس آگیا اتے انہیں تے عذاب نازل نہ کیش۔

پر حضرت یونس کون ایہ بالکل چنکاں نہ لگا اتے غصے کٹوں رتے لال تھی گے۔ ہیں واسطے انہیں آکھیا:

”اللہ سائیاں! تیں اوہو کجھ کیتے جیرھا کجھ میں اوں ویلے سوچیا جاڈاں میں اپنے وطن تے ہم۔ ہیں وجہ کٹوں تاں میں ینوی ونج دی بجائے ترسیس دو ویندا پیا ہم کینوں جو میں جاڈا ہم جو توں رحیم و کریم ذات ہئیں۔ وڈے تمٹل والا اتے بالکل مہربان ہئیں۔ عذاب نازل کرن کٹوں درگزر کریندیں۔ اللہ سائیاں! میگوں ہنٹ مارگت، ایں جیون کٹوں تاں مرو ونج بہتر ہے۔“ اللہ سنیں فرمایا: ”ایندے وچ ناراض تھیوٹ والی کیرھی کالھ ہے؟“

ول حضرت یونس ایہ ڈکھن واسطے جو ینوی شہر دا بندا کیا ہے، شہر کٹوں باہر مشرقی پاسے ونج پیٹھے۔ اٹھاں اپنے واسطے پک پھپر بٹا کے اوندی چھاں تلے بہہ رہے۔ ول ایں تھیا جو اللہ سنیں دے حکم نال یکدم پک ہرنولی تھی آئی اتے حضرت یونس دے اٹوں کھنڈ گئی تاں جو او تپش دی تکلیف کٹوں پختے رہ ونج۔ انہیں کون ایں ہرنولی دی وڈی خوشی تھی۔ پر ڈوجھے ڈینہہ اللہ سنیں دے حکم نال پک کیر آ کے سویرے سویرے اوں ہرنولی دیاں پاڑاں کھا گیا اتے او سک گئی۔ جیرھے ویلے سجھ چڑھیا تاں رب العزت مشرقی پاسوں تئی

بھا ہوا گھولی۔ اُوں ہوا نال حضرت یونس دا بدن سڑن پئے گیا۔ تیز دھپ نال انہیں دا سر ڈلدا ہا۔ ہیں وجہ کئوں انہیں کُوں تڑپا لگ گیا۔ ول مَوْت دے واسطے دُعا منگدیں ہونیں آکھیونے: ”اِس جیوٹ کئوں تاں مَر و نچن بہتر ہے۔“ تاں رَبُّ العَزَّت حضرت یونس کُوں فرمایا: ”اِس ہرنولی دی خاطر ناراض تھیوٹ دی کیرھی ڳالھ ہے؟“ انہیں آکھیا: ”ڳالھ ہے! بس میں ہن مَر و نچن چاہنداں۔“ اللہ سنیں فرمایا: ”تیکوں اِس ہرنولی دے پوٹے دی اتنی فکر ہے جیکوں نہ رہائی، نہ اوندے وڈا تھیوٹ واسطے محنت کیتی؟ او تاں آپ کئوں آپیں ہک رات وچ تھی آئے اتے ولدی رات سُکا گے۔ تاں میکوں اتنے وڈے شہرینوی دی کوئی فکر نہ ہوسی جیندے وچ ہک لکھ ویہ ہزار کئوں زیادہ ایجے انسان وی ہن جنہیں کُوں اچاں صحیح اتے غلط دی پہچان وی کینی؟ اِس کئوں علاوہ اُتھاں ہوں سارے بے زبان جانور وی ہن۔“